

LITERATURA

Joan de Déu Prats: “M’he transformat en l’Ebre, en marfantos, gambosins i fardatxos”

L’escriptor Joan de Déu Prats publica ‘Història mítica de les Terres de l’Ebre’, un viatge al passat amb savis, llauradors, místics, llauters, religiosos, sirgadors, guerrers, mercaders, poetes i pescadors

Amposta Oriol Gracià

Quan l’escriptor tortosí Gerard Vergés va escriure el poema ‘Parlo d’un riu mític i remorós’ era ben conscient que l’Ebre arrossega aigua i fangs, però també, els tràfecs de la història, dels mites, i la suor de la gent que ha viscut a les seues ribes. Amb una premissa similar com a punt de partida, l’escriptor Joan de Déu Prats ha abordat la riquesa d’una part del patrimoni immaterial de les nostres terres al llibre *Història mítica de les Terres de l’Ebre*, que acaba de publicar l’editorial Comanegra. “**Este és un llibre de llegendes, però sobretot, d’història i d’identitat. Al cap i a la fi, la imaginació concreta l’existència. Per a escriure’l m’he transformat en l’Ebre, en marfantos, gambosins i fardatxos. També m’he submergit en mites d’arbres mil·lenaris, llops humans, cucales, bubotes i antigues verges. I tot això, embatat amb la història**”, explicava Joan de Déu

Imatge de l'autor Joan de Déu Prats (a l'esquerra), amb Joan Sala, editor de Comanegra.

Prats, durant la presentació del seu nou volum a la llibreria Guaix d'Amposta.

El seu treball posa en evidència que la major part de relats mítics tenen un origen més o menys real en el cúmul de substrats de la història: “**Com molts dels elements**

de la natura, en època clàssica els rius agafaven forma de Déu i fins i tot tenien capacitat fecundadora. I la Mare de Déu de Tortosa, la Verge de la Cinta, n’és una clara representació. Els antics llatins utilitzaven l’expressió *in cinta* per a referir-se a les dones embarassa-

des, que portaven una cinta lligada a les túniques per a preservar la gestació. La història de la Cinta, per tant, es pot entendre com una gradació cristiana d’antics mites sobre la fecunditat, sobre el lligam entre el Cel i la Terra”.

El llibre partix d’una anàlisi del territori com a enclavament de grans civilitzacions. “**Els mars i els rius van ser les grans autopistes de l’antiguitat. A través de la Mediterrània ens va arribar la gran cultura d’Orient; la Via Hercúlia i la Via Augusta van ser grans eixos de comunicació, i el curs de l’Ebre va permetre als romans conquerir la península Ibèrica**”, recordava Prats. Però *Història mítica de les Terres de l’Ebre* va més enllà, perquè repassa el llegat de la ciutat Hibera Il·lucavònia d’època romana, fins a les visites de Picasso a Horta de Sant Joan, passant per l’expulsió dels moriscos del segle XVII o les gestes del general carlí Ramon Cabrera, uns capítols en els quals es fusiona l’imaginari po-

pular amb la història.

“**És un relat en el qual interaccuen els mites amb els fets reals. I un cop fet això, el Joan contextualitza la realitat concreta de l’Ebre amb la història universal, una visió a dos nivells, que esdevé apassionant**”, va apuntar Joan Sala, editor de Comanegra. “**Jo soc de Castellfollit de la Roca, a la Garrotxa, però tinc casa a tocar del barranc de sant Antoni, a la falda del Port. Vaig arribar aquí fa disset anys, i en aquell moment tant de bo haguera tingut este llibre a les mans; perquè més enllà del que m’han ensenyat els amics d’aquí, m’hauria ajudat a descobrir els racons d’esto territori des d’una perspectiva original i diferent**”, va afegir. El llibre forma part de la col·lecció *Catalunya fantàstica*. Joan de Déu Prats també ha escrit obres com *El Gran Llibre de les Criatures Fantàstiques de Catalunya* o *Història mítica del Cap de Creus*, sempre amb les il·lustracions de Maria Padilla. ■